

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/29/2015
Identifikačné číslo spisu: 5111217364
Dátum vydania rozhodnutia: 10.10.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:5111217364.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v spore žalobcu Slovenská republika, zastúpená Okresným úradom Žilina, so sídlom Janka Kráľa 4, 010 40 Žilina, proti žalovanému AGROŽIAR, s.r.o., so sídlom Poluvsie 12, 013 13 Rajecké Teplice, IČO: 36 372 536, o zaplatenie sumy 2 717,65 Eur s príslušenstvom, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 14Cob/269/2012-82 z 24. apríla 2013, takto

rozhodol:

Dovolanie žalovaného o d m i e t a.

Žalobca m á proti žalovanému n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom č. k. 19Cb/208/2011-48 z 15. júna 2012 rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť E. H. sumu 2 717,65 Eur spolu s 9%-ným úrokom z omeškania ročne od 6.09.2011 do zaplatenia a trovy konania v sume 94,87 Eur na účet právneho zástupcu JUDr. Pavla Dlhopolčeka v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že medzi stranami sporu nebola sporná skutková okolnosť ohľadne dlhšie trvajúceho neformálneho obchodno-právneho vzťahu medzi E. H. ako zhotoviteľom (ďalej aj „žalobca“) a žalovaným ako objednávateľom, v rámci ktorého žalobca opakovane vykonával pre žalovaného opravy mechanizmov žalovaného, a to operatívne podľa potrieb žalovaného, čo potvrdil aj v konaní vypočutý svedok J. D.. Štatutárny zástupca žalovaného R. M. (ktorý vykonával túto funkciu aj k 28.06.2008) potvrdil, že podpísal prevzatie dokladu označeného ako „výdajka - prevodka 2/2008 (ďalej aj „výdajka 2/2008“), pričom doklad podpísal v momente, keď jeho text už bol vypísaný, vrátane údajov o cene k položkám 1 až 9 a potvrdil tiež, že plnenie vymedzené v týchto položkách bolo žalobcom zrealizované pre žalovaného čo do druhu a rozsahu tak, ako je vymedzené vo výdajke 2/2008. Potvrdil tiež, že ceny predmetných opráv mechanizmov boli medzi stranami sporu dojednané ústne, pričom so žalobcom ich dojednával osobne on. Rovnako on sám väčšinou dojednával aj samotné opravy mechanizmov. Po vykonaní dokazovania výsluchom štatutárneho zástupcu žalovaného R. M., výsluchom žalobcu, oboznámením sa s obsahom listinného dôkazu -

výdajky 2/2008 z 28.06.2008, dokazovanie ktoré súd prvej inštancie vyhodnotil v zmysle ust. § 132 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), teda každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadol na všetko, čo v konaní vyšlo najavo a čo uviedli účastníci, súd prvej inštancie dospel k jednoznačnému záveru o tom, že v konaní bolo preukázané splnenie zmluvnej povinnosti žalobcu ako zhotoviteľa vykonať dielo jeho riadnym ukončením a odovzdaním žalovanému v rozsahu, ako vyplýva z výdajky 2/2008 z 28.06.2008, a to v súlade so zmluvnou povinnosťou žalobcu v zmysle ust. § 554 ods. 1, vety prvej Obchodného zákonníka (ďalej aj „Obch. zák.“), oproti čomu však žalovaný v konaní nepreukázal, že si splnil zmluvnú povinnosť objednávateľa a žalobcovi ako zhotoviteľovi diela zaplatil dohodnutú cenu za vykonané dielo.

3. Procesnú obranu žalovaného, vzťahujúcu sa k faktúre č. 15/2008, súd prvej inštancie považoval za nedôvodnú, nakoľko žalovaný predložením dodacieho listu č. 15/2008, na ktorý sa faktúra z č. l. spisu 17 odvolávala, resp. ani inak nepreukázal, aké konkrétne plnenie, uskutočnené v rámci existujúceho, dlhšie trvajúceho obchodno-právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, bolo faktúrou č. 15/2008 čo do ceny vyúčtované. Pre skonštatovanie splnenia zmluvnej povinnosti žalobcu ako zhotoviteľa vykonať dielo jeho riadnym ukončením a odovzdaním súd prvej inštancie považoval za irelevantnú aj skutočnosť prípadnej časovej súvislosti realizácie diela v roku 2007 a jeho vyúčtovania čo do ceny až v roku 2008. K uvedenému poukázal na ust. § 3 ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve (v znení platnom a účinnom k momentu vystavenia výdajky 2/2008), podľa ktorého sa účtovné prípady účtujú v období, s ktorým sú časovo a vecne súvisiace, pričom ak túto zásadu nie je možné dodržať, účtovná jednotka ich zaúčtuje a vykáže v období, keď sa tieto skutočnosti zistili. Pre skonštatovanie existencie záväzku žalovaného z titulu zaplataenia ceny diela súd prvej inštancie považoval za irelevantné aj tvrdenie žalovaného, že tento vo svojom účtovníctve neeviduje faktúru č. 2/2008 a táto nebola ani predmetom odsúhlasenia pohľadávok a záväzkov medzi žalobcom a žalovaným v rokoch 2008, 2009 a 2010.

4. Z predloženej zmluvy, uzavretej medzi žalobcom a subjektom- ECODICO, družstvo v Žiline (ktorá je súčasťou prílohovej obálky spisu na č. l. 34) jednoznačne vyplýva existencia zmluvného vzťahu založeného zmluvou z 24.01.2011 medzi týmito dvoma subjektami. Na základe uvedenej zmluvy sa ECODICO, družstvo v Žiline zaviazalo svojim menom a na svoj účet poskytovať pre žalobcu finančné služby, spočívajúce v zaisťovaní úhrad nezaplatených pohľadávok žalobcu, a to konkrétne pohľadávky podľa faktúry č. 2/2008 na sumu 81 872,-Sk. Uvedenou zmluvou však nedošlo k postúpeniu pohľadávky žalobcu na vyššie uvedený tretí subjekt podľa ust. § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), vo väzbe na čo je žalobca subjektom aktívne vecne legitimovaným na uplatnenie žalovanej pohľadávky. Zvyšok procesnej obrany žalovaného, v rámci ktorej tento namietal podpis prevzatia prác na výdajke 2/2008 s tým, že tento nebol vykonaný žiadnym zodpovedným pracovníkom žalovaného a že práce neboli reálne vykonané, bol vyvrátený ako nedôvodný na základe vykonaného dokazovania, a to najmä s poukazom na výsluch štatutárneho zástupcu žalovaného R. M.. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie podľa ust. § 536 ods. 1, 2, § 546 ods. 1, prvej vety, § 544 ods. 1, prvej vety a § 369 ods. 1, prvej vety a ods. 2 prvej vety Obch. zák. zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi cenu diela v sume 2 717,65 Eur, a to spolu s 9%-ným ročným úrokom z omeškania od 6.09.2011 do zaplataenia, pričom vo zvyšnej časti uplatneného úroku z omeškania zo žalovanej istiny 2 717,65 Eur od 16.07.2008 do 5.09.2011 žalobu zamietol. Keďže žalobca nepreukázal konkrétny moment doručenia faktúry č. 2/2008 žalovanému, súd prvej inštancie ustálil moment vzniku omeškania žalovaného so splnením jeho peňažného záväzku zaplatiť žalobcovi dlžnú cenu za dielo ku dňu nasledujúcemu po dni, kedy bol žalovanému doručený platobný rozkaz a návrh v tejto veci (5.09.2011) s poukazom na ust. § 340 ods. 2 Obch. zák.

5. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 OSP a žalobcovi ako úspešnejšiemu účastníkovi v konaní (jeho úspech celkom predstavoval 58,2 %) priznal náhradu trov konania titulom súdneho poplatku v sume 94,87 Eur a titulom trov právneho zastúpenia v sume 297,-Eur podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z.

6. Na odvolanie žalovaného rozhodol Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“), ktorý rozsudkom č. k. 14Cob/269/2012-82 z 24. apríla 2013 rozsudok súdu prvej inštancie, v napadnutom výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi istinu 2 717,65 Eur s príslušenstvom a vo výroku o trovách

prvostupňového konania, potvrdil ako vecne správny. Zároveň žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v sume 68,31 Eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Pavla Dlhopolčeka v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

7. V odôvodnení rozsudku odvolací súd uviedol, že po preskúmaní veci na základe tých odvolacích dôvodov, ktoré žalovaný vymedzil vo svojom odvolaní a za konštatovania uzavretého skutkového stavu, ktorý zistil súd prvej inštancie (ust. § 213 ods. 1 OSP) dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, z ktorého vyvodil správne skutkové závery a vec aj správne právne posúdil. Vzhľadom na konštatovanie vecnej správnosti výroku napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 2 717,65 Eur s príslušenstvom a stotožnenie sa s dôvodmi uvedenými v písomnom vyhotovení rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd s poukazom na ust. § 219 ods. 2 OSP primárne odkázal na odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

8. Nosným odvolacím dôvodom bolo posúdenie (ne) existencie povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 2 717,65 Eur s príslušenstvom titulom zmluvného plnenia, ktorého cena bola vyfaktúrovaná faktúrou č. 2/2008 z 28.06.2008, splatnou dňa 15.07.2008 a vystavenou na základe výdajky - prevodky 2/2008 z 28.06.2008.

9. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie konštatoval, že nesporným bolo, že medzi stranami sporu existoval dlhší čas neformálny obchodno-právny vzťah, v rámci ktorého žalobca ako zhotoviteľ opakovane realizoval pre žalovaného ako objednávateľa opravy mechanizmov žalovaného, a to operatívne podľa potrieb žalovaného. Odvolaciu námietku žalovaného, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil výpoveď R. M., ktorý podľa neho jednoznačne nepotvrdil, že na výdajke 2/2008 je jeho podpis, keďže išlo o fotokópiu výdajky, z obsahu ktorej nebolo možné sa k danej otázke jednoznačne vyjadriť, odvolací súd nepovažoval za dôvodnú. Uviedol, že v súvislosti s touto odvolacou námietkou sa oboznámil s výpoveďou R. M. na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 12.06.2012, z ktorej zistil, že žalobca vykonával podľa potreby žalovaného pre neho opravy vozidiel, avšak faktúry nesledoval a preto nevedel zaujať stanovisko ku faktúre č. 2/2008. Po nahliadnutí do výdajky -prevodky č. 2/2008 (založenej v spise na č. l. 4) R. M. konštatoval, že v kolónke „prevzal“ môže byť jeho podpis, pričom on, keď tento doklad podpísal, tak ním potvrdil, že plnenie tak, ako je uvedené čo do vymedzenia vecného i čo do kvantitatívneho vymedzenia rozsahu, bolo realizované, veď žalobca tie vozidlá opravoval. Faktúru však už mal vystaviť žalobca, a nie on. Pokiaľ z uvedeného skutkového stavu, vyplývajúceho z výpovede R. M., súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný prevzal od žalobcu zrealizované plnenie, tak s týmto zámerom sa odvolací súd stotožnil. Z predmetnej výpovede nevyplývajú pochybnosti R. M., ktorý ako osoba oprávnená, konal za žalovaného a potvrdil prevzatie plnenia od žalobcu v rozsahu uvedenom v predmetnej výdajke 2/2008. Pokiaľ žalovaný z priebehu prvostupňového konania mal - napriek skutočnostiam vyplývajúcim z výpovede R. M. a ostatným dôkazov, vykonaných v prvostupňovom konaní - za to, že R. M. predmetnú výdajku nepodpísal, tak dôkazné bremeno ohľadne tohto tvrdenia spočívalo na ňom, pričom napriek jeho dôkaznej povinnosti, vyplývajúcej z ust. § 120 ods. 1, 4 OSP, žalovaný zostal v konaní v tomto smere nečinný. S poukazom na uvedené potom odvolací súd nemohol konštatovať nič iné, než to, že žalovaný vo vzťahu k svojej nosnej odvolacej námietke neuniesol dôkazné bremeno a táto zostala len v rovine jeho tvrdenia.

10. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalovaného, že R. M. uviedol, že práce, ktorých sa výdajka 2/2008 týkala, mali byť vykonané v roku 2008, odvolací súd poukázal na výpoveď R. M., ktorý síce uviedol, že predmetné práce „boli vykonané podľa môjho názoru v roku 2008“, avšak z kontextu celej jeho výpovede pred súdom prvej inštancie nevyplývalo, že by predmetné plnenie nebolo vykonané, resp. nemohlo byť vykonané v roku 2007. Tento záver nevyvrátila ani výpoveď R. M. na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 12.06.2012, kedy práve v súvislosti s prácami v roku 2007, uvedenými vo výdajke 2/2008 uviedol, že „nepamätám sa, neviem uviesť“, teda nepoprel, že by k predmetným prácam nemohlo dôjsť v roku 2007. Odvolací súd sa preto stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že práce uvedené vo výdajke 2/2008 boli vykonané žalobcom v prospech žalovaného a žalovanému preto vznikla povinnosť zaplatiť ich cenu žalobcovi, k záveru ktorému došiel po vykonaní dokazovania súd prvej inštancie. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom

výroku, týkajúcom sa zaplatenia sumy 2 717,65 Eur s príslušenstvom a závislom výroku o trovách prvostupňového konania, potvrdil podľa ust. § 219 ods.1 a ods. 2 OSP ako vecne správny.

11. Žalovaný v odvolaní ako novú skutočnosť uviedol tvrdenie o neplatnosti účtovného dokladu - faktúry č. 2/2008 z dôvodu, že neobsahuje podstatný údaj, „ktorý zákon o účtovníctve stanovuje v § 10" a že predmetná faktúra bola doručená len vo fotokópii a neobsahuje predpísané náležitosti, ako to ustanovuje zákon o účtovníctve. Neplatnosť účtovného dokladu žalovaný odvodzoval aj od zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty (§ 19 ods.2, 3), pričom materiály zaslalo žalovanému družstvo ECODICO a ďalej tiež z dôvodu, že následne obdržal originál faktúry č. 2/2008 spolu s výdajkou - prevodkou č. 2/2008/, pričom na základe tohto dokladu bolo preukázané, že podpis na výdajke nie je podpisom R. M.. Súd prvej inštancie k uvedenému uviedol, že si splnil procesnú poučovaciu povinnosť vo vzťahu k stranám sporu podľa ust. § 120 ods. 4 OSP (ako vyplýva zo zápisnice o pojednávaní dňa 12.06.2012, ktorá je založená v spise na č. l. 35 až 40), a keďže nebol naplnený žiadny z taxatívnych dôvodov uvedených v ust. § 205a ods. 1 OSP (len za splnenia ktorého by bolo možné v odvolacom konaní prihliadnuť na novo tvrdenú skutočnosť, resp. dôkaz, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie), ako aj s poukazom na procesný systém neúplnej apelácie, ktorým je ovládané odvolacie konanie, odvolací súd v odvolacom konaní nemohol prihliadnuť a zaoberať sa skutočnosťami a dôkazmi, ktoré žalovaný uplatnil až v odvolacom konaní. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 OSP a vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a žalovanému ako neúspešnému účastníkovi uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v sume 68,31 Eur titulom trov právneho zastúpenia.

12. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie a jeho doplnenie (založené sú v spise na č. l. 88 a 102), v ktorých navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutia súdov obidvoch inštancií zrušil. Z ich obsahu vyplýva, že prípustnosť dovolania žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) vyvodzoval z ust. § 237 písm. f) OSP z dôvodu, že faktúra č. 2/2008 na sumu 2 717,65 Eur je fiktívna. Súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd nepreskúmali, či faktúra č. 2/2008 bola riadne vystavená v zmysle zákona o účtovníctve, t. j. či bola v konkrétnom mesiaci vystavená po ukončení prác, kedy bola doručená žalovanému a či výdajka sa týka prác, ktoré boli vyfaktúrované. Podľa jeho názoru, faktúra za práce v roku 2008 bola vystavená ako faktúra č. OF152008 (založená je v spise na č. l. 17) a táto bola žalobcovi aj zaplatená. Súd prvej inštancie napriek jeho žiadosti, aby žalobca predložil originál faktúry, ako aj výdajky, uvedené dôkazy nezabezpečil. Žalobca nepredložil knihu došlých a odoslaných faktúr za obdobie r. 2008 a ani dôkaz, že predmetná faktúra bola zahrnutá do daňového plnenia DPH za príslušné obdobie. Rozhodnutia súdov obidvoch inštancií tak spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci.

13. K dovolaniu žalovaného sa žalobca písomne nevyjadril.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) ako súd funkčne príslušný na dokončenie predmetného dovolacieho konania v zmysle ust. § 470 ods. 4 CSP, po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (ust. § 424 CSP), zastúpená v súlade s ust. § 429 ods. 2 písm. b) CSP, najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

15. Z obsahu spisu vyplýva, že dovolanie žalovaného a jeho doplnenie boli podané v roku 2013. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Zákon č. 160/2015 Z. z. - Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“), ktorý v ustanovení § 473 zrušil Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (zákon č. 99/1963 Zb.). Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané ešte za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (v znení platnom a účinnom do 31.12.2014), dovolací súd postupoval v zmysle ust. § 470 ods. 2 CSP (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované) a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ust. § 236, § 237 a § 238 OSP, teda procesnej právnej úpravy, platnej a účinnej v čase, keď žalovaný podal predmetné dovolanie a jeho doplnenie.

16. V priebehu dovolacieho konania prebiehajúceho na Najvyššom súde Slovenskej republiky pôvodný žalobca E. H. zomrel dňa 4.10.2015. Z Osvedčenia o dedičstve č. 21D 863/2015, Dnot 63/2016 z 21.07.2017 (ďalej aj „osvedčenie o dedičstve“) vyplýva, že dedičia I., II., III. a IV. dedičskej skupiny dedičstvo odmietli. Z ust. § 462 OZ vyplýva, že dedičstvo, ktoré nenadobudne žiadny dedič prípadne štátu (jedná sa o tzv. odúmrtí). Súčasťou dedičstva (aktív a pasív) je aj pohľadávka poručiteľa E. H. proti žalovanému v zmysle rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 19Cb/208/2011-48 a Krajského súdu v Žiline č. k. 14Cob/269/2012-82 v sume 2 717,65 Eur s príslušenstvom.

17. S poukazom na skončenie dedičského konania po poručiteľovi E. H. a na právoplatné osvedčenie o dedičstve (právoplatnosť nadobudlo dňa 21.07.2017) dovolací súd v zmysle ust. § 63 ods. 2 Civilného sporového poriadku pokračoval v dovolacom konaní na strane žalobcu so Slovenskou republikou, ktorá nadobudla do vlastníctva pohľadávku poručiteľa v sume 2 717,65 Eur s prísl., špecifikovanú v osvedčení o dedičstve, pričom správcom majetku v zmysle ust. § 5 ods. 1 a ods. 5 zákona č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov je Okresný úrad v Žiline.

18. Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 OSP, dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

19. V preskúmvanej veci je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie. Podľa ust. § 238 ods. 1 OSP je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Podľa odseku 2 vyššie citovaného ustanovenia, je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa odseku 3 vyššie citovaného ustanovenia, je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 OSP.

20. S poukazom na vyššie citované ustanovenie možno konštatovať, že dovolateľom podané dovolanie nie je prípustné, keďže smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky uvedené vo vyššie citovanom ustanovení § 238 OSP.

21. Prípustnosť dovolania by vzhľadom na vyššie uvedené prichádzala do úvahy len vtedy, ak by konanie, v ktorom bol napadnutý rozsudok vydaný, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných väd uvedených v ust. § 237 OSP. Citované zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak je konanie, v ktorom bolo napadnuté rozhodnutie vydané, postihnuté niektorou z väd vymenovaných v písmenách a) až g) tohto ustanovenia, t. j. ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo súd bolo neprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

22. K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z väd, uvedených v ust. § 237 OSP, prihliada dovolací súd nielen na námietku dovolateľa, ale aj z úradnej povinnosti podľa ust. § 242 ods. 1 OSP. V prípade, ak dovolací súd zistí, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z týchto väd, zruší rozhodnutie odvolacieho súdu, aj keď dovolateľ toto pochybenie nenamietal.

23. Dovolaťel v dovolaní nenamietal žiadnu vadu konania majúcu za následok prípustnosť dovolania podľa ust. § 237 písm. a) až písm. e) a písm. g) OSP a existenciu takejto vady nezistil z úradnej povinnosti (ex offio) ani dovolací súd. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

24. Dovolaťel v dovolaní namietal vadu podľa ust. § 237 písm. f) OSP, t. j. že sa mu postupom

odvolacieho súdu odňala možnosť konať pred súdom. Videl ju v tom, že súdy pri rozhodovaní vychádzali z neúplných skutkových zistení (nezisťovali či faktúra č. 2/2008 bola riadne vystavená v zmysle zákona o účtovníctve - podľa názoru dovolateľa išlo o fiktívnu faktúru), nedostatočne vykonaného dokazovania (nebol predložený originál faktúry č. 2/2008, ako aj dodacieho dokladu, podľa ktorého mali byť vykonané práce) a nesprávneho právneho posúdenia veci (rozhodnutia vychádzajú z písomností, ktoré sa nedajú hodnoverne posúdiť ako pravdivé).

25. V Občianskom súdnom poriadku (rovnako ako v novom civilnom kódexe - Civilnom sporovom poriadku) je dovolanie upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Občiansky súdny poriadok právnou úpravou dovolania (podmienok, za ktorých je dovolanie procesne prípustné) a dovolacieho konania nezaručuje, že každé podané dovolanie bude vždy prípustné a že dovolací súd sa vždy bude zaoberať aj vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia. Úspešné uplatnenie dovolania- ako mimoriadneho opravného prostriedku- je prvotne podmienené záverom dovolacieho súdu, že dovolanie je procesne prípustné a až následne druhotným záverom dovolacieho súdu, že tento opravný prostriedok je aj dôvodný. Pokiaľ dovolací súd nedospeje k uvedenému prvotnému záveru, platná právna úprava mu neumožňuje, aby v dovolacom konaní pristúpil k vecnému prieskumu napadnutého rozhodnutia a konania, v ktorom bolo vydané. Ak by dovolací súd posudzoval vecnú správnosť rozhodnutia napadnutého procesne neprípustným dovolaním, porušil by zákon. Pokiaľ teda dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie je procesne neprípustné, musí tento opravný prostriedok odmietnuť bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia. Pre opačný prístup dovolacieho súdu nedáva Občiansky súdny poriadok zákonný podklad v žiadnom z jeho ustanovení. Teda, predpokladom toho, aby dovolací súd preskúmal dovolaním napadnuté rozhodnutie z hľadiska uplatneného dovolacieho dôvodu, je jeho zákonná prípustnosť. Pre záver o prípustnosti dovolania podľa ust. § 237 OSP nie je relevantný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto zákonom ustanovení, pretože rozhodujúcou skutočnosťou je len zistenie dovolacieho súdu, že k takejto procesnej vade skutočne aj došlo.

26. Podľa ustálenej rozhodovacej súdnej praxe pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký vadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v súdnom konaní za účelom obhajetia a ochrany jeho subjektívnych práv a právom chránených záujmov. Zo znenia zákona „ak sa postupom súdu účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom“ vyplýva, že následok v podobe znemožnenia realizácie procesných oprávnení účastníka súdneho konania musí byť v príčinnej súvislosti s neprávny procesným postupom súdu, teda porušením procesných predpisov upravujúcich konanie pred súdom. Zároveň je potrebné poukázať na to, že odňatie možnosti konať pred súdom dáva ustanovenie § 237 písm. f) OSP výslovne do súvislosti s faktickou činnosťou súdu, a nie s jeho rozhodnutím.

27. Z obsahu dovolania žalovaného vôbec nevyplýva, k znemožneniu realizácie akých procesných práv žalovaného malo dôjsť postupom či už odvolacieho súdu alebo súdu prvej inštancie, dôsledkom čoho by bolo odňatie možnosti žalovanému konať pred súdom v zmysle ust. § 237 písm. f) OSP.

28. Pokiaľ dovolateľ namietal, že súdy pri rozhodovaní vychádzali z neúplných skutkových zistení, ide po stránke obsahovej o námietku, že v konaní došlo k tzv. inej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Táto dovolateľom tvrdená vada (aj keby k nej v konaní došlo) by bola relevantným dovolacím dôvodom (ust. § 241 ods. 2 písm. b) OSP), sama o sebe však nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 237 OSP. Pre úplnosť dovolací súd uvádza, že odvolací súd v predmetnej veci sa stotožnil so skutkovým stavom tak ako ho zistil súd prvej inštancie a tento považoval za správny z dôvodov, ktoré uviedol v odôvodnení svojho rozsudku. Týmto skutkovým stavom bol odvolací súd aj viazaný v zmysle ust. § 213 ods. 1 OSP. Z tohto dôvodu nebolo potrebné, aby odvolací súd doplnil dokazovanie uskutočnené súdom prvej inštancie vykonaním ďalších dôkazov, navrhnutých žalovaným v odvolaní, čo odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku odôvodnil nesplnením zákonných podmienok v zmysle ust. 205a ods. 1 OSP, teda že nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvej inštancie a boli uplatnené až v podanom odvolaní proti rozsudku, môžu byť prípustným dovolacím dôvodom len vtedy, ak (o. i.) odvolateľ nebol riadne poučený podľa ust. § 120 ods. 4 OSP, čo v danom prípade neprichádza do úvahy, keďže na pojednávaní súdu prvej inštancie dňa 15.06.2012 boli

sporové strany a ich právni zástupcovia poučení podľa ust. § 120 ods. 4 OSP.

29. Podľa ust. § 120 ods. 1 OSP účastníci sú povinný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je vykonanie nevyhnuté pre rozhodnutie vo veci.

30. Vykonávanie a hodnotenie dôkazov upravuje Občiansky súdny poriadok, ktorý v ust. § 132 upravuje zásadu voľného hodnotenia dôkazov, v zmysle ktorej súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti a pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania. Jeho povinnosťou je rozhodnúť vo veci na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov (ust. § 153 ods. 1 OSP), pričom len súdu prislúcha rozhodnúť o tom, ktoré z dôkazov navrhnutých účastníkmi konania vykoná a ktoré nevykoná (ust. § 120 ods. 1 OSP). V civilnom sporovom konaní je súd povinný zväziť, ktoré dôkazy je potrebné vykonať, pričom dôvodnosť návrhov účastníkov konania na doplnenie dokazovania posudzuje so zreteľom, či a v akom rozsahu je potrebné doplniť doterajší stav dokazovania. Nevykonanie dôkazu navrhnutého účastníkom konania, resp. vykonanie iných dôkazov na zistenie skutkového stavu veci, nemožno považovať za postup, ktorým by súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (viď R 6/2000). Platí to aj o takom dôkaze, ktorý účastník konania zo svojho subjektívneho pohľadu považuje za dôležitý. Rozhodovanie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané, patrí výlučne na posúdenie súdu, a nie účastníkovi konania (ust. § 120 ods. 1 OSP). Tak, ako je už vyššie konštatované, súd nie je povinný vykonať všetky dôkazy, ktoré účastníci v priebehu súdneho konania navrhli, nakoľko dokazovanie v civilnom sporovom konaní vykonáva súd, pričom len on má právo rozhodnúť, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná a ktoré nevykoná, pretože súd určuje rozsah a mieru, v akej sa vykonáva dokazovanie. Pokiaľ súd prvej inštancie a následne aj odvolací súd považovali skutkový stav za riadne a dostatočne zistený po komplexnom vyhodnotení písomných listinných dôkazov založených v spise, ako aj vyhodnotení výpovede R. M. (štatutárneho zástupcu žalovaného v relevantnom čase), vykonanie ďalších dôkazov by bolo nadbytočné, pretože by nemalo žiadny vplyv na meritórne rozhodnutie vo veci. Povinnosť zhotoviteľa zaplatiť cenu diela vzniká riadnym ukončením a odovzdaním predmetu diela objednávateľovi tak, ako to konštatoval súd prvej inštancie, s čím sa následne stotožnil aj odvolací súd, a nie na základe faktúry, ktorá je len účtovným dokladom. Obchodný zákonník nestanovuje povinnosť faktúrovať cenu diela, zmluva o dielo môže byť uzavretá aj v ústnej forme, pričom ukončenie alebo odovzдание predmetu diela objednávateľovi je možné preukázať rôznym spôsobom, teda aj na základe výdajky, obsahujúcej špecifikáciu predmetu diela a jeho cenu, obsah ktorej v danom prípade potvrdil svojou výpoveďou štatutárny zástupca žalovaného, ktorý výdajku podpísal. Nevykonaním dôkazu navrhnutého žalovaným preto nedošlo k odňatiu možnosti žalovanému konať pred súdom v zmysle ust. § 237 písm. f) OSP.

31. Námietka dovolateľa smerujúca voči nesprávnemu právnemu posúdeniu veci je v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. c) OSP relevantným dovolacím dôvodom, ktorý však prípustnosť dovolania nezakladá, keďže nie je procesnou vadou so znakmi uvedenými v ust. § 237 OSP. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej súd zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, avšak nesprávne ho interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právnym posúdením veci súd neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle ust. § 237 písm. f) OSP (viď uznesenie NS SR sp. zn. 2Cdo/112/2001, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003). Teda, ani prípadným nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného práva, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho subjektívnych práv a právom chránených záujmov.

32. Vzhľadom na to, že v posudzovanom prípade prípustnosť dovolania žalovaného nemožno vyvodiť z ust. § 237 písm. f) a ani z ust. § 238 OSP, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného

odmietol podľa ust. § 447 písm. c) CSP ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je procesne prípustné.

33. V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (ust. § 453 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia (ust. § 262 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 453 ods. 1 CSP).

34. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.